

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KỸ THUẬT CÔNG NGHỆ

KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

Môn: Bảo Mật Thông Tin

Bài thực hành số 2

Bài 1: Viết chương trình mã hóa và giải mã văn bản với thuật toán mã hóa DES.

Chương trình có thể thực hiện các chức năng sau:

Cho phép nhập văn bản vào hệ thống.

Cho phép nhập khóa bảo vệ văn bản.

Cho phép ghi File và mở File.

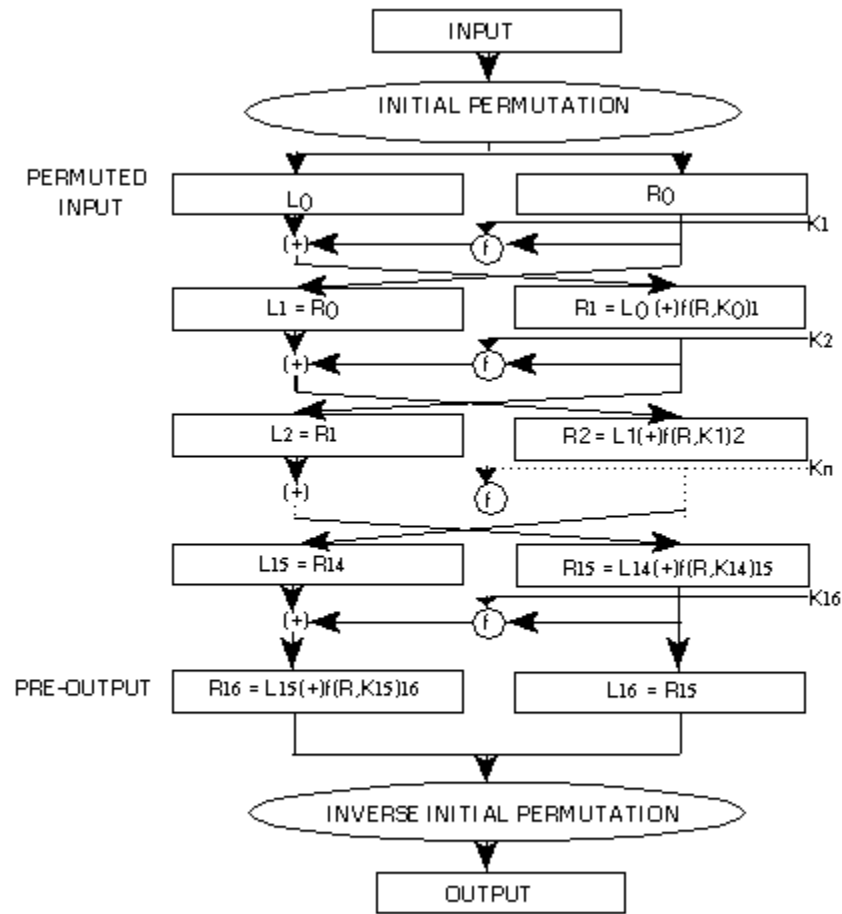
1.1 Hướng dẫn mã hóa DES:

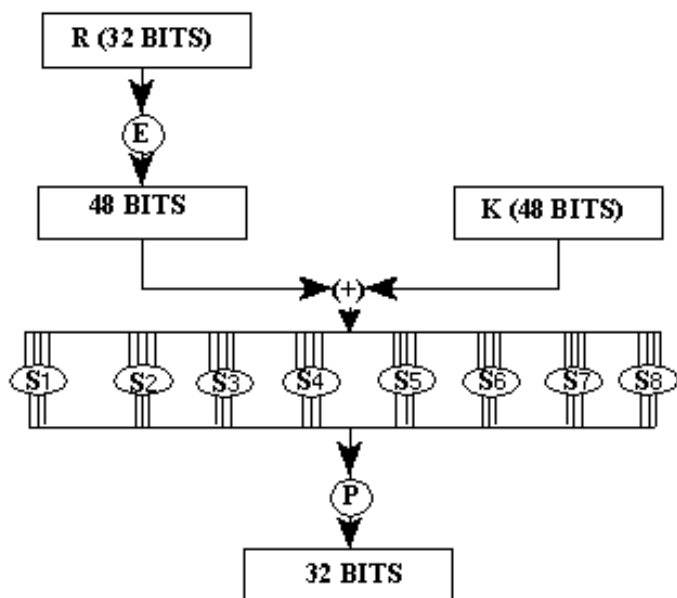
DES Là một hệ mật mã được sử dụng rộng rãi nhất trên thế giới. DES được IBM phát triển vào những năm 1970 và được xem như cải biên của hệ mật mã LUCIPHER. DES được chấp nhận bởi National Bureau of Standards, ngày nay gọi là NIST (National Institute of Standards and Technology). DES trở thành chuẩn mã hóa dữ liệu chính thức của chính phủ Hoa Kỳ vào năm 1977.

Mô tả thuật toán:

DES là thuật toán mã hóa khối (block cipher), mỗi khối dữ liệu có độ dài 64 bit. Một block bản gốc sau khi mã hóa tạo ra một block bản mã. Quá trình mã hóa và giải mã đều dùng chung một khóa.

Khóa có độ dài là 56 bit, cộng thêm 8 bit chẵn lẻ được sử dụng để kiểm soát lỗi. Các bit chẵn lẻ nằm ở các vị trí 8, 16, 24...64. tức là cứ 8 bit thì có một bit kiểm soát lỗi .

Hình 2: Một vòng hoạt động của DES

Bước 1: Sử dụng hoán vị khởi đầu để thay đổi thứ tự các bit.

Bảng P3.B10: Bảng hoán vị khởi đầu: (hoán vị bit 1 thành bit 58, bit 2 thành bit 50....)

58	50	42	34	26	18	10	2	60	52	44	36	28	20	12	4
62	54	46	38	30	22	14	6	64	56	48	40	32	24	16	8
57	49	41	33	25	17	9	1	59	51	43	35	27	19	11	3
61	53	45	37	29	21	13	5	63	55	47	39	31	23	15	7

Bước 2: Bản gốc được chia làm hai nửa trái và phải, mỗi nửa 32 bit.

Bước 3: Ban đầu khóa 64 bit được bỏ đi 8 bit kiểm soát lỗi. Sự loại bỏ được thực hiện theo bảng sau:

Bảng 1:Bảng loại bỏ 8 bit kiểm soát lỗi

57	49	41	33	25	17	9	1	58	50	42	34	26	18
10	2	59	51	43	35	27	19	11	3	60	52	44	36
63	55	47	39	31	23	15	7	62	54	46	38	30	22
14	6	61	53	45	37	29	21	13	5	28	20	12	4

Sau đó khóa được chia làm hai nửa, mỗi nửa 28 bit.

Bước 4: Các nửa của khóa lần lượt được dịch trái (số bit dịch là 1 hay 2 tùy theo vòng thực hiện).

Bảng 2: Bảng dịch :

Vòng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Số bit dịch	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1

Các nửa được ghép lại với nhau, hoán vị và chọn ra 48 bit bằng cách đổi chỗ các bit theo bảng hoán vị nén - compression permutation (hay còn gọi là hoán vị lựa chọn- permuted choice):

Bảng 3: Bảng hoán vị nén: (bit ở vị trí 14 của khóa dịch được chuyển tới vị trí 1 của đầu ra, bit ở vị trí 17 của khóa dịch được chuyển tới vị trí 2 của đầu ra,..., bit thứ 18 bị loại bỏ...)

14	17	11	24	1	5	3	28	15	6	21	10
23	19	12	4	26	8	16	7	27	20	13	2
41	52	31	37	47	55	30	40	51	45	33	48
44	49	39	56	34	53	46	42	50	36	29	32

Bước 5: 32 bit của bản gốc bên phải được mở rộng thành 48 bit để XOR với 48 bit khóa. Khối bit này lại thực hiện hoán vị một lần nữa, thay đổi thứ tự các bit bằng cách lặp lại một số bit (hoán vị mở rộng - Expansion Permutation).

Bảng 4: Bảng hoán vị mở rộng – hộp E (bit ở vị trí thứ 32 của khối dữ liệu vào được chuyển tới vị trí thứ nhất trong khối dữ liệu ra, bit ở vị trí thứ 4 của khối dữ liệu vào được chuyển tới vị trí thứ 5 và 7 trong khối dữ liệu ra,...)

32	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9
8	9	10	11	12	12	12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25
24	25	26	27	28	29	28	29	30	31	32	1

Bước 6: kết quả của bước 3 và bước 5 được XOR với nhau.

Bước 7: Kết quả của bước 6 được chuyển thành 32 bit bằng cách sử dụng hàm thay thế và lựa chọn.

Sự thay thế được thực hiện bởi 8 hộp thay thế (substitution boxes, S-boxes). Khối 48 bit được chia thành 8 khối 6 bit. Mỗi khối được thực hiện trên một hộp S riêng biệt (separate S-box): khối 1 được thực hiện trên hộp S1, khối 2 được thực hiện trên hộp S2...

Mỗi hộp S là một bảng gồm 4 hàng và 16 cột. Mỗi phần tử của hộp là một số 4 bit. Với sáu bit vào hộp S sẽ xác định được số hàng và số cột để tìm ra kết quả.

Cách thức xác định kết quả: nhận vào 6 bit lần lượt là b1, b2, b3, b4, b5, và b6. Bit b1 và b6 được kết hợp lại thành một số 2 bit tương ứng với số hàng trong bảng (có giá trị từ 0 đến 3). Bốn bit ở giữa được kết hợp lại thành một số 4 bit tương ứng với số cột trong bảng (nhận giá trị từ 0 đến 15).

Ví dụ : Dùng hộp S thứ 6. Nếu dữ liệu nhận vào là 110010. Bit đầu tiên kết hợp với bit cuối tạo thành 10 (khi đổi sang số thập phân có giá trị bằng 2 tương ứng với hàng thứ 2). Bốn bit giữa kết hợp lại thành 1001(khi đổi sang số thập phân có giá trị bằng 9 tương ứng với cột thứ 9) => Giá trị cần tìm hàng 2 cột 9 là 0. Như vậy giá trị 0000 được thay thế cho 110010.

Dùng hộp S thứ nhất. Nếu dữ liệu nhận vào là 011011. Bit đầu tiên kết hợp với bit cuối tạo thành 01 (khi đổi sang số thập phân có giá trị bằng 1 tương ứng với hàng 1). Bốn bit giữa kết hợp lại thành 1101 (khi đổi sang số thập phân có giá trị bằng 13 tương ứng với cột thứ 13) => Giá trị cần tìm hàng 1 cột 13 là 5. Như vậy giá trị 0101 được thay thế cho 011011.

Bảng 5: Bảng hộp S:

Hộp S thứ nhất.

14	4	13	1	2	15	11	8	3	10	6	12	5	9	0	7
0	15	7	4	14	2	13	1	10	6	12	11	9	5	3	8
4	1	14	8	13	6	2	11	15	12	9	7	3	10	5	0
15	12	8	2	4	9	1	7	5	11	3	14	10	0	6	13

Hộp S thứ hai.

15	1	8	14	6	11	3	4	9	7	2	13	12	0	5	10
3	13	4	7	15	2	8	14	12	0	1	10	6	9	11	5
0	14	7	11	10	4	13	1	5	8	12	6	9	3	2	15
13	8	10	1	3	15	4	2	11	6	7	12	0	5	14	9

Hộp S thứ ba.

10	0	9	14	6	3	15	5	1	13	12	7	11	4	2	8
13	7	0	9	3	4	6	10	2	8	5	14	12	11	15	1
13	6	4	9	8	15	3	0	11	1	2	12	5	10	14	7
1	10	13	0	6	9	8	7	4	15	14	3	11	5	2	12

Hộp S thứ tư.

7	13	14	3	0	6	9	10	1	2	8	5	11	12	4	15
13	8	11	5	6	15	0	3	4	7	2	12	1	10	14	9

10	6	9	0	12	11	7	13	15	1	3	14	5	2	8	4
3	15	0	6	10	1	13	8	9	4	5	11	12	7	2	14

Hộp S thứ năm.

2	12	4	1	7	10	11	6	8	5	3	15	13	0	14	9
14	11	2	12	4	7	13	1	5	0	15	10	3	9	8	6
4	2	1	11	10	13	7	8	15	9	12	5	6	3	0	14
11	8	12	7	1	14	2	13	6	15	0	9	10	4	5	3

Hộp S thứ sáu.

12	1	10	15	9	2	6	8	0	13	3	4	14	7	5	11
10	15	4	2	7	12	9	5	6	1	13	14	0	11	3	8
9	14	15	5	2	8	12	3	7	0	4	10	1	13	11	6
4	3	2	12	9	5	15	10	11	14	1	7	6	0	8	13

Hộp S thứ bảy.

4	11	2	14	15	0	8	13	3	12	9	7	5	10	6	1
13	0	11	7	4	9	1	10	14	3	5	12	2	15	8	6
1	4	11	13	12	3	7	14	10	15	6	8	0	5	9	2
6	11	13	8	1	4	10	7	9	5	0	15	14	2	3	12

Hộp S thứ tám.

13	2	8	4	6	15	11	1	10	9	3	14	5	0	12	7
1	15	13	8	10	3	7	4	12	5	6	11	0	14	9	2
7	11	4	1	9	12	14	2	0	6	10	13	15	3	5	8
2	1	14	7	4	10	8	13	15	12	9	0	3	5	6	11

Kết quả của sự thay thế là 8 khối 4 bit được sinh ra, chúng được kết hợp lại thành một khối 32 bit. Khối này được chuyển tới bước tiếp theo: hộp hoán vị P (P-box permutation). Hoán vị ở bước này ánh xạ mỗi bit dữ liệu vào tới một vị trí trong khối dữ liệu ra, không có bit nào bị bỏ qua cũng như được sử dụng hai lần. nó còn được gọi là hoán vị trực tiếp (straight permutation).

Bảng 6: **Bảng hộp hoán vị P** cho biết vị trí của mỗi bit cần chuyển (bit 1 chuyển tới bit 16, bit 2 chuyển tới bit 7...)

16	7	20	21	29	12	28	17	1	15	23	26	5	18	31	10
2	8	24	14	32	27	3	9	19	13	30	6	22	11	4	25

Bước 8: Kết quả của bước 7 được XOR với nửa trái 32 bit được tạo ra ở bước 2.

Bước 9: kết quả tạo ra ở bước 8 trở thành nửa phải mới, nửa phải cũ (tạo ở bước 2) trở thành nửa trái mới.

Sau khi thực hiện hết 16 vòng lặp hoán vị cuối cùng được thực hiện để kết thúc thuật toán.

Hoán vị cuối cùng là nghịch đảo của hoán vị khởi đầu.

Bảng 7: **Bảng hoán vị cuối**

40	8	48	16	56	24	64	32	39	7	47	15	55	23	63	31
38	6	46	14	54	22	62	30	37	5	45	13	53	21	61	29
36	4	44	12	52	20	60	28	35	3	43	11	51	19	59	27
34	2	42	10	50	18	58	26	33	1	41	9	49	17	57	25

Các chế độ hoạt động của DES

Có bốn chế độ làm việc đã được phát triển cho DES:

- Chế độ sách mã điện tử (ECB).

- Chế độ phản hồi mã (CFB).
- Chế độ liên kết khối mã (CBC – Cipher Block Chaining).
- Chế độ phản hồi đầu ra (OFB).

1.2 Hướng dẫn thực hành

Bước 1: Thiết Kế Form :

The image shows a Java Swing window titled "DES". It has a light gray background. At the top, there is a label "Input Key :" followed by a text input field. Below this, there are three buttons: "Mã Hóa", "Hiện Thị", and "Ghi File". Further down, there is a label "Plaintext :" followed by a large text area. Below the plaintext area, there is a label "CipherText :" followed by another large text area. At the bottom of the window, there are two buttons: "Giải Mã" and "All Show".

Bước 2: Viết hàm xử lý sự kiện

B2.1 Hàm doCopy

```
private int mode;
private static void doCopy(InputStream is, OutputStream os) throws IOException{
    byte[] bytes = new byte[64];
    int numBytes;
    while ((numBytes = is.read(bytes)) != -1) {
        os.write(bytes, 0, numBytes);
    }
    os.flush();
    os.close();
    is.close();
}
```

B2.2 Hàm mã Hóa và giải mã

```

public static void encrypt(String key, InputStream is, OutputStream os) throws Throwable {
    encryptOrDecrypt(key, Cipher.ENCRYPT_MODE, is, os);
}

public static void decrypt(String key, InputStream is, OutputStream os) throws Throwable {
    encryptOrDecrypt(key, Cipher.DECRYPT_MODE, is, os);
}

```

B2.3 Hàm thực hiện

```

public static void encryptOrDecrypt(String key, int mode, InputStream is, OutputStream os) throws Throwable {

    DESKeySpec dks = new DESKeySpec(key.getBytes());
    SecretKeyFactory skf = SecretKeyFactory.getInstance("DES");
    SecretKey desKey = skf.generateSecret(dks);
    Cipher cipher = Cipher.getInstance("DES"); // DES/ECB/PKCS5Padding for SunJCE

    if (mode == Cipher.ENCRYPT_MODE) {
        cipher.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, desKey);
        CipherInputStream cis = new CipherInputStream(is, cipher);
        doCopy(cis, os);
    } else if (mode == Cipher.DECRYPT_MODE) {
        cipher.init(Cipher.DECRYPT_MODE, desKey);
        CipherOutputStream cos = new CipherOutputStream(os, cipher);
        doCopy(is, cos);
    }
}

```

B2.4 Viết chức năng Mã Hóa

```

private void bntMaHoaActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    try {

        String key=txtkhoa.getText() ; // needs to be at least 8 characters for DES

        FileInputStream fis = new FileInputStream("D:\\Des.txt");
        FileOutputStream fos = new FileOutputStream("D:\\EnDes.txt");
        encrypt(key, fis, fos);
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã mã hóa văn bản");
        //FileInputStream fis2 = new FileInputStream("D:\\encrypted.txt");
        //FileOutputStream fos2 = new FileOutputStream("D:\\decrypted.txt");
        //decrypt(key, fis2, fos2);
    } catch (Throwable e) {
        e.printStackTrace();
    }
}

```

B2.5 Viết Chức năng Giải Mã

```

private void bntGiaiMaActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    FileInputStream fis2 = null;
    try {
        String key = txtkhoa.getText();
        fis2 = new FileInputStream("D:\\EnDes.txt");
        FileOutputStream fos2 = new FileOutputStream("D:\\DeDes.txt");
        decrypt(key, fis2, fos2);
        BufferedReader br = null;

        br = new BufferedReader(new FileReader(fileName));
        StringBuffer sb = new StringBuffer();
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã Giải Mã");
        char[] ca = new char[5];
        while (br.ready()) {
            int len = br.read(ca);
            sb.append(ca, 0, len);
        }
        br.close();
        //xuất chuỗi
        System.out.println("Du Lieu la :" + " " + sb);
        String chuoi = sb.toString();

        txtmahoa.setText(chuoi);
    } catch (Throwable ex) {
        Logger.getLogger(DESCS.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
    } finally {
        try {
            fis2.close();
        } catch (IOException ex) {
            Logger.getLogger(DESCS.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
        }
    }
}

```

B2.6 Viết chức năng Ghi FILE

```

private void bntGhiFileActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    try {

        BufferedWriter bw = null;
        //ghi van ban da ma hoa
        String fileName = "D:\\Des.txt";
        //luu van ban
        String s = txtvanban.getText();
        bw = new // van ban sau khi ma hoa
        BufferedWriter(new FileWriter(fileName));
        // ghi van ban
        bw.write(s);
        bw.close();
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã ghi file");
        txtmahoa.setText(s);
    } catch (IOException ex) {
        Logger.getLogger(DESCS.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
    }

}

```

B2.7 Viết chức năng Mở FILE

```

private void bntMoFileActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    try {
        BufferedReader br = null;

        String fileName = "D:\\EnDes.txt"; //GEN-
        br = new BufferedReader(new FileReader(fileName));
        StringBuffer sb = new StringBuffer();

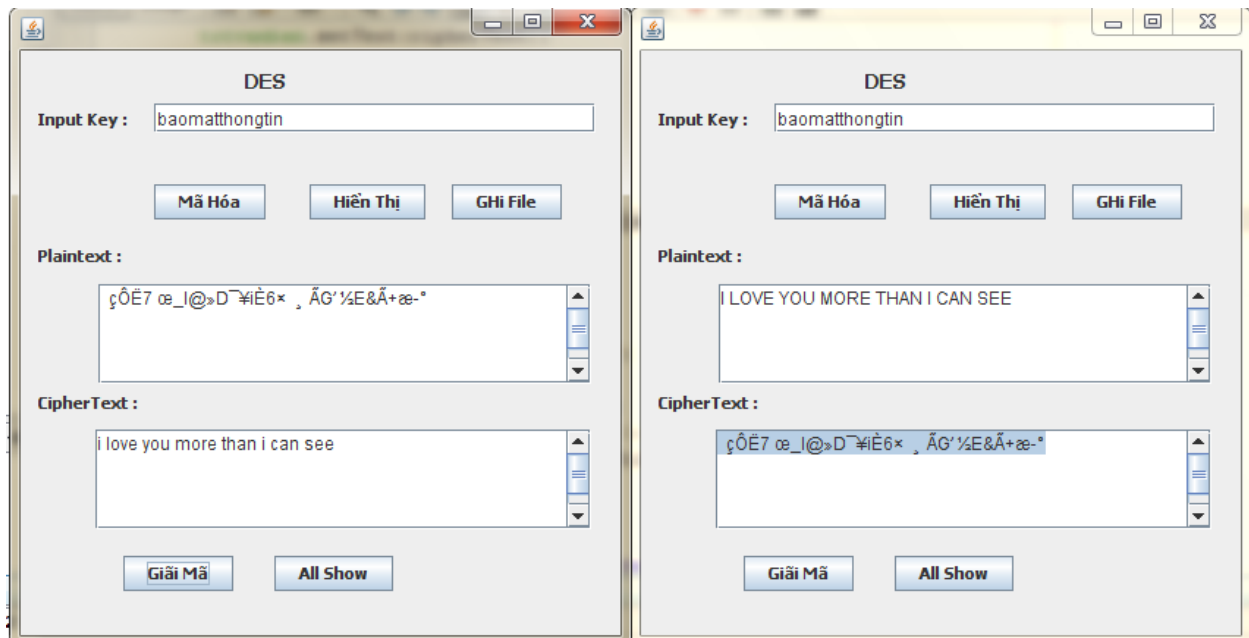
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã mở file");
        char[] ca = new char[5];
        while (br.ready()) {
            int len = br.read(ca);
            sb.append(ca, 0, len);
        }
        br.close();
        //xuất chuỗi
        System.out.println("Dữ Liệu là : " + " " + sb);
        String chuoi = sb.toString();

        txtvanban.setText(chuoi);
    } catch (IOException ex) {
        Logger.getLogger(DESCS.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
    }

}

```

Bước 3: Kiểm Tra

Bài 2: Viết chương trình mã hóa và giải mã văn bản với thuật toán mã hóa 3DES.

Chương trình có thể thực hiện các chức năng sau:

Cho phép nhập văn bản vào hệ thống.

Cho phép nhập khóa bảo vệ văn bản.

Cho phép ghi File và mở File.

2.1 Hướng dẫn thuật toán TRIPLEDES:

TripleDES một biến thể an toàn hơn của DES còn được gọi là DESede hay 3DES. TripleDES có tính bảo mật cao hơn DES do sử dụng 3 vòng DES với các khóa khác nhau. Vòng đầu tiên và vòng thứ ba là vòng mã hóa, vòng thứ hai là vòng giải mã. DESede có thể dùng hai hoặc ba khóa có độ dài 56, 112 hoặc 168. nếu dùng hai khóa thì khóa đầu tiên được dùng cho vòng thứ nhất và vòng thứ ba, khóa thứ hai dùng cho vòng thứ hai.

- Mã hóa với ba khóa 56 bit (168 bit).

Bảng B1: 3DES Mã hóa với ba khóa 56 bit

NGƯỜI GỬI	NGƯỜI NHẬN
-----------	------------

Bước 1: mã hóa plaintext bằng khóa nhất	Bước 1: giải mã bản mã với khóa thứ ba
Bước 2: mã hóa văn bản được tạo ra ở bước 1 bằng khóa thứ hai	Bước 2: giải mã văn bản được tạo ra ở bước 1 bằng khóa thứ hai
Bước 3: mã hóa văn bản được tạo ra ở bước 2 bằng khóa thứ ba, tạo ra bản mã gửi cho người nhận.	Bước 3: giải mã văn bản được tạo ra ở bước 2 bằng khóa thứ nhất, tạo ra bản gốc do người gửi gửi.

- Mã hóa với hai khóa 56 bit (112 bit)

Bảng B2: 3DES Mã hóa với hai khóa 56 bit

NGƯỜI GỬI	NGƯỜI NHẬN
Bước 1: mã hóa plaintext bằng khóa nhất	Bước 1: giải mã bản mã với khóa thứ nhất
Bước 2: giải mã văn bản được tạo ra ở bước 1 bằng khóa thứ hai	Bước 2: mã hóa văn bản được tạo ra ở bước 1 bằng khóa thứ hai
Bước 3: mã hóa văn bản được tạo ra ở bước 2 bằng khóa thứ nhất, tạo ra bản mã gửi người nhận.	Bước 3: giải mã văn bản được tạo ra ở bước 2 bằng khóa thứ nhất, tạo ra bản gốc do người gửi gửi.

- Mã hóa với một khóa 56 bit

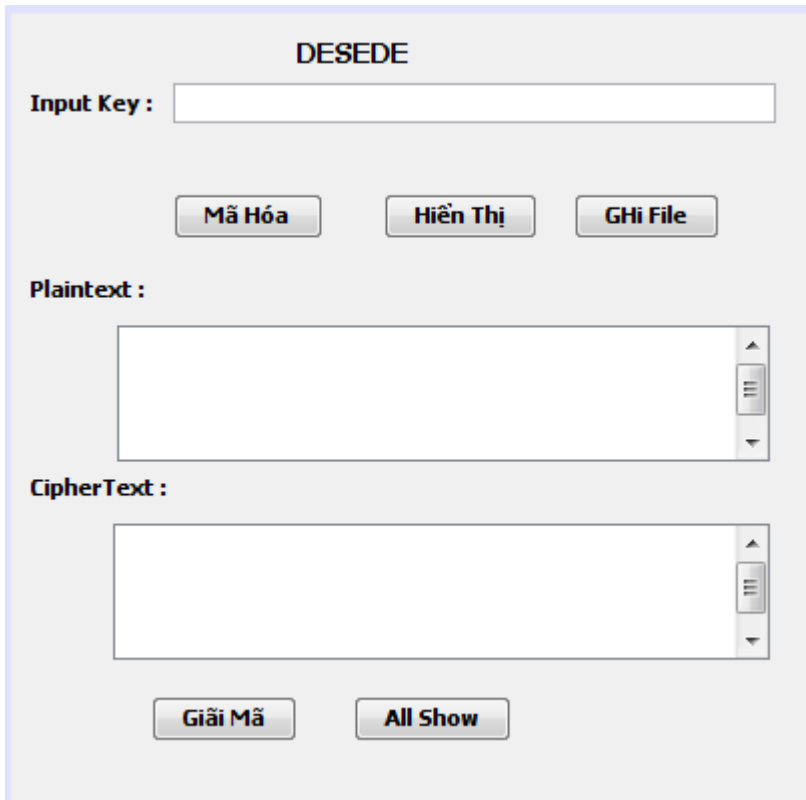
Bảng B3: 3DES Mã hóa với một khóa 56 bit

NGƯỜI GỬI	NGƯỜI NHẬN
Bước 1: mã hóa plaintext	Bước 1: giải mã bản mã nhận được từ người gửi.
Bước 2: giải mã văn bản được tạo ra ở bước 1	
Bước 3: mã hóa văn bản được tạo ra ở bước, tạo ra bản mã gửi cho người nhận.	

Mặc dù 3DES có tính bảo mật cao hơn DES, nhưng thực tế ít được sử dụng vì để tạo ra được bản mã phải chạy ba lần DES, nên tốc độ chậm, chiếm nhiều tài nguyên.

2.2 Hướng dẫn thực hành

Bước 1: Thiết Kế Form :

The image shows a Java Swing window titled "DESEDE". It has a light gray background. At the top, there is a text field labeled "Input Key :". Below this, there are three buttons: "Mã Hóa", "Hiện Thị", and "Ghi File". Further down, there is a text area labeled "Plaintext :". Below the plaintext area is another text area labeled "CipherText :". At the bottom of the window, there are two buttons: "Giải Mã" and "All Show".

Bước 2: Viết hàm xử lý sự kiện

B2.1: Khai báo các biến sau

```
private static final String UNICODE_FORMAT = "UTF8";
public static final String DESEDE_ENCRYPTION_SCHEME = "DESede";
private KeySpec myKeySpec;
private SecretKeyFactory mySecretKeyFactory;
private Cipher cipher;
byte[] keyAsBytes;
private String myEncryptionKey;
private String myEncryptionScheme;
SecretKey key;
```

B2.2: Viết phương thức mã hóa encrypt

```
public String encrypt(String unencryptedString) {
    String encryptedString = null;
    try {
        cipher.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, key);
        byte[] plainText = unencryptedString.getBytes(UNICODE_FORMAT);
        byte[] encryptedText = cipher.doFinal(plainText);
        BASE64Encoder base64encoder = new BASE64Encoder();
        encryptedString = base64encoder.encode(encryptedText);
    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
    return encryptedString;
}
```

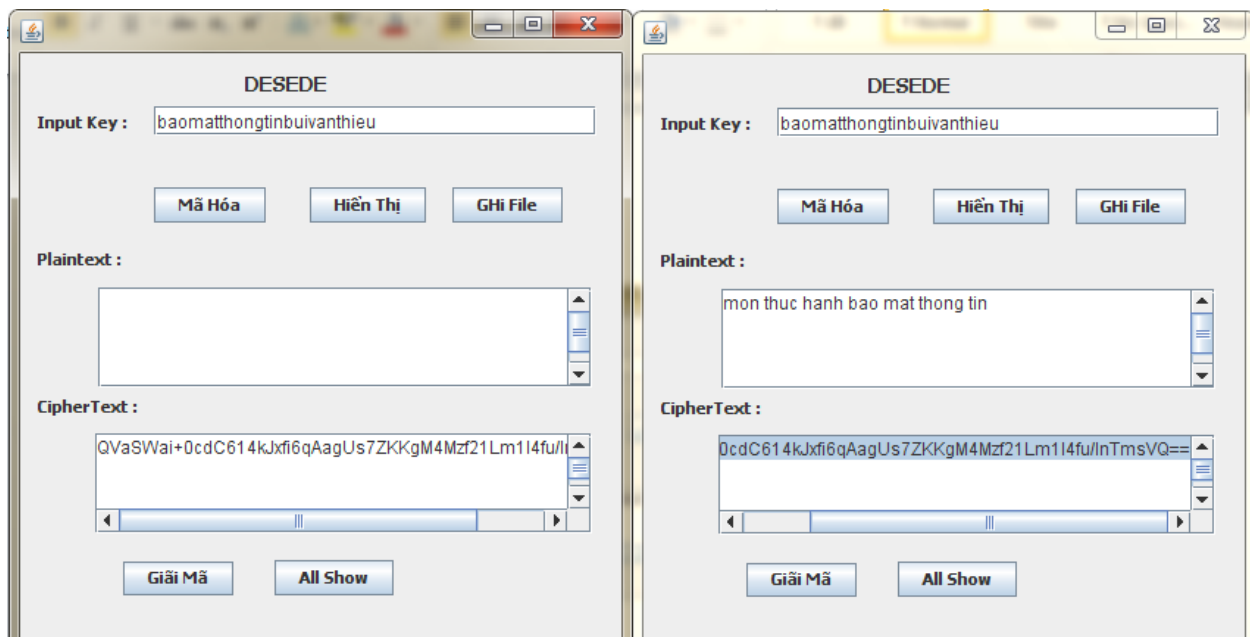
B2.3: Viết phương thức giải mã decrypt

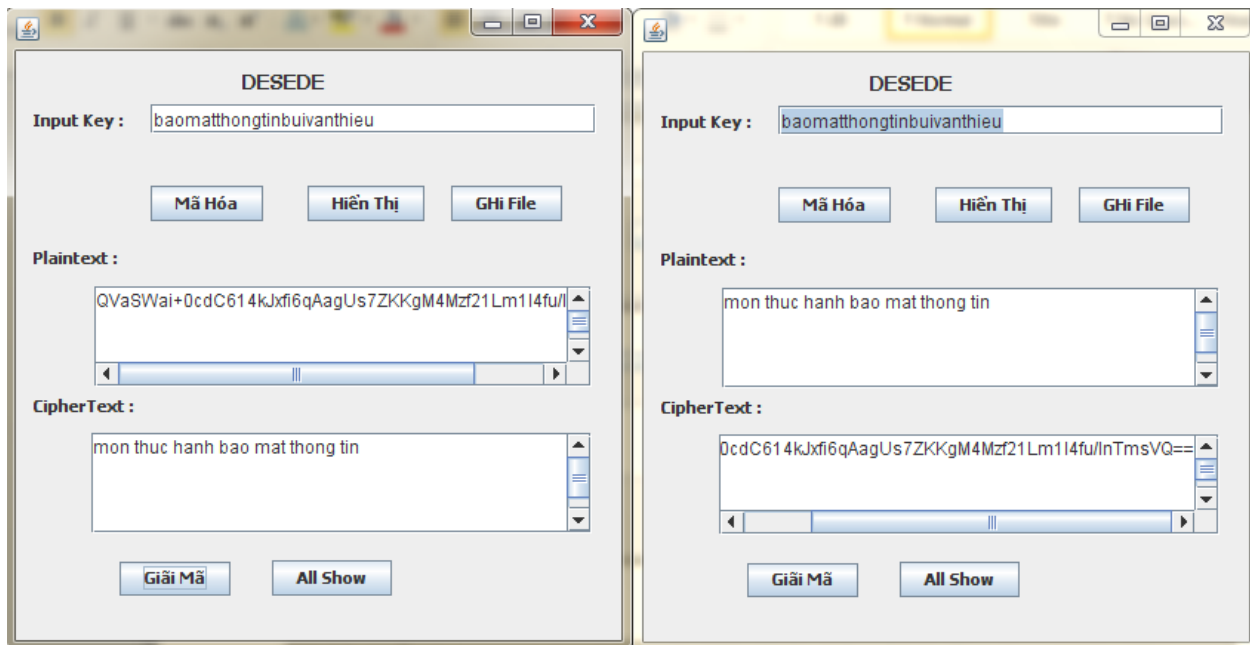
```
public String decrypt(String encryptedString) {
    String decryptedText=null;
    try {
        cipher.init(Cipher.DECRYPT_MODE, key);
        BASE64Decoder base64decoder = new BASE64Decoder();
        byte[] encryptedText = base64decoder.decodeBuffer(encryptedString);
        byte[] plainText = cipher.doFinal(encryptedText);
        String a= new String(plainText);
        System.out.println("chuoi plaintext : " + a);
        // decryptedText= bytes2String(plainText);
        decryptedText=a;
    } catch (Exception e) {
        e.printStackTrace();
    }
    return decryptedText;
}
```


B2.4 Viết hàm xử lý sự kiện mã

```
private void bntMaHoaActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {  
    try{  
        // quot;Sanjaal.com&quot;  
        myEncryptionKey =txtkhoa.getText();  
        myEncryptionScheme = DESEDE_ENCRYPTION_SCHEME;  
        keyAsBytes = myEncryptionKey.getBytes(UNICODE_FORMAT);  
        myKeySpec = new DESedeKeySpec(keyAsBytes);  
        mySecretKeyFactory = SecretKeyFactory.getInstance(myEncryptionScheme);  
        cipher = Cipher.getInstance(myEncryptionScheme);  
        key = mySecretKeyFactory.generateSecret(myKeySpec);  
        System.out.println(" khoa ma hoa k : " + " " + key);  
        // sử dụng lớp DESEDE_EN  
        String plainText=txtvanban.getText();  
        // gọi phương thức mã hóa  
        String encrypted=encrypt(plainText);  
        System.out.println("Encrypted Value : " + encrypted);  
        txtmahoa.setText(encrypted);  
    } catch( Exception ex){}  
}
```

Bước 3: Kiểm Tra

Bài 3: Viết chương trình mã hóa và giải mã văn bản với thuật toán mã hóa AES.

Chương trình có thể thực hiện các chức năng sau:

Cho phép nhập văn bản vào hệ thống.

Cho phép nhập khóa bảo vệ văn bản.

Cho phép ghi File và mở File.

3.1 Hướng dẫn thuật toán AES:

AES chỉ làm việc với khối dữ liệu 128 bit và khóa có độ dài 128, 192 hoặc 256 bit. Các khóa con sử dụng trong các chu trình được tạo ra bởi quá trình tạo khóa con Rijndael. Rijndael có thể làm việc với dữ liệu và khóa có độ dài bất kỳ là bội số của 32 bit nằm trong khoảng từ 128 tới 256 bit.

Hầu hết các phép toán trong thuật toán AES đều thực hiện trong một trường hữu hạn.

AES làm việc với từng khối dữ liệu 4×4 byte (tiếng Anh: *state*, khối trong Rijndael có thể có thêm cột). Quá trình mã hóa bao gồm 4 bước:

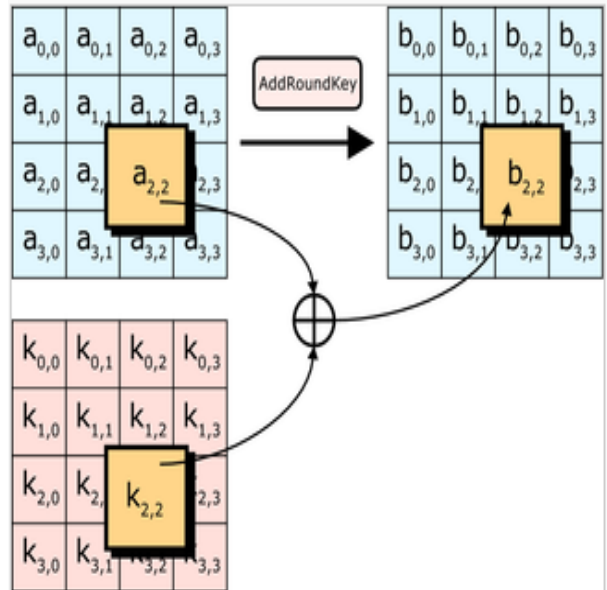
- AddRoundKey — mỗi byte của khối được kết hợp với khóa con, các khóa con này được tạo ra từ quá trình tạo khóa con Rijndael.
- SubBytes — đây là phép thế (phi tuyến) trong đó mỗi byte sẽ được thế bằng một byte khác theo bảng tra (Rijndael S-box).

- c. ShiftRows — đổi chỗ, các hàng trong khối được dịch vòng.
- d. MixColumns — quá trình trộn làm việc theo các cột trong khối theo một phép biến đổi tuyến tính.

Tại chu trình cuối thì bước MixColumns được thay thế bằng bước AddRoundKey

Bước AddRoundKey:

Tại bước này, khóa con được kết hợp với các khối. Khóa con trong mỗi chu trình được tạo ra từ khóa chính với quá trình tạo khóa con Rijndael; mỗi khóa con có độ dài giống như các khối. Quá trình kết hợp được thực hiện bằng cách XOR từng bit của khóa con với khối dữ liệu.

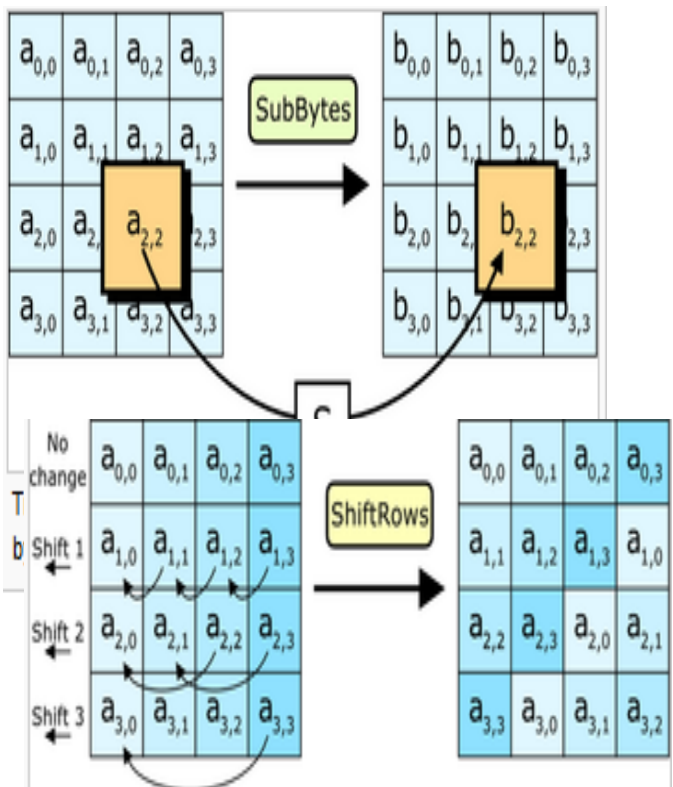
Trong bước AddRoundKey, mỗi byte được kết hợp với một byte trong khóa con của chu trình sử dụng phép toán XOR (\oplus).

Bước SubBytes

Các byte được thế thông qua bảng tra S-box. Đây chính là quá trình phi tuyến của thuật toán. Hộp S-box này được tạo ra từ một phép nghịch đảo trong trường hữu hạn GF (2^8) có tính chất phi tuyến. Để chống lại các tấn công dựa trên các đặc tính đại số, hộp S-box này được tạo nên bằng cách kết hợp phép nghịch đảo với một phép biến đổi affine khả

Bước ShiftRows

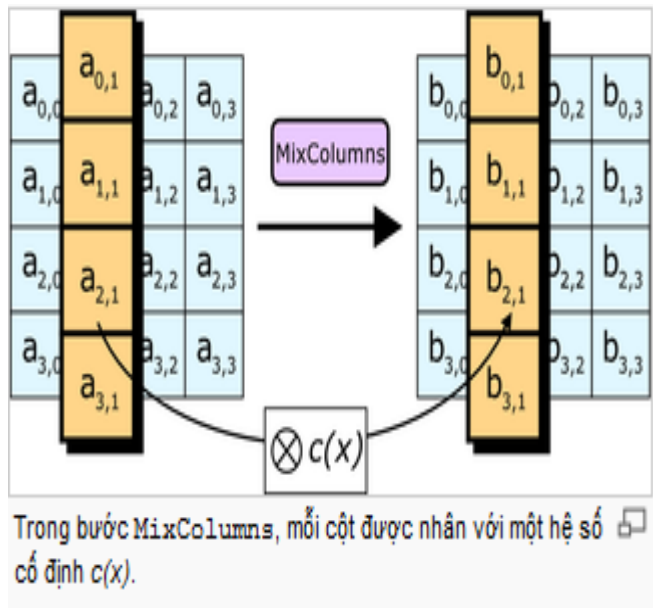
Các hàng được dịch vòng một số vị trí nhất định. Đối với AES, hàng đầu được giữ nguyên. Mỗi byte của hàng thứ 2 được dịch trái một vị trí. Tương tự, các hàng thứ 3 và 4 được dịch 2 và 3 vị trí. Do vậy, mỗi cột khối đầu ra của bước này sẽ bao gồm các byte ở đủ 4 cột khối đầu vào. Đối với Rijndael với độ dài khối khác nhau thì số vị trí dịch chuyển cũng khác nhau.

Trong bước ShiftRows, các byte trong mỗi hàng được dịch vòng trái. Số vị trí dịch chuyển tùy thuộc từng hàng.

Bước MixColumns

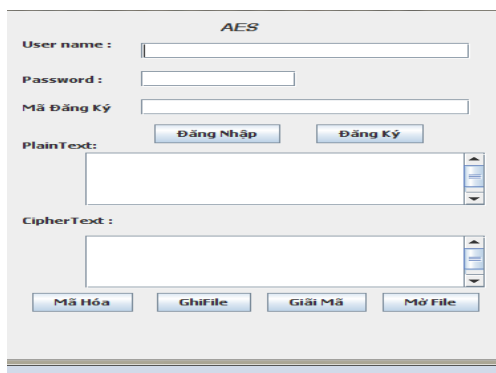
Bốn byte trong từng cột được kết hợp lại theo một phép biến đổi tuyến tính khả nghịch. Mỗi khối 4 byte đầu vào sẽ cho một khối 4 byte ở đầu ra với tính chất là mỗi byte ở đầu vào đều ảnh hưởng tới cả 4 byte đầu ra. Cùng với bước ShiftRows, MixColumns đã tạo ra tính chất khuếch tán cho thuật toán. Mỗi cột được xem như một đa thức trong trường hữu hạn và được nhân với đa thức $c(x) = 3x^3 + x^2 + x + 2 \pmod{x^4 + 1}$. Vì thế, bước này có thể được xem là phép nhân ma trận trong trường hữu hạn.

Tóm lại: Thuật toán AES có khối dữ liệu 128 bit , độ dài khóa 128,192, 256 bit , cấu trúc mạng thay thế-hoán vị , số chu trình 10,12,14 tùy theo độ dài khóa.

3.2 Hướng dẫn thực hành

Bước 1: Thiết Kế Form :

Bước 2: Viết hàm xử lý sự kiện

B2.1: Viết hàm xử lý sự kiện đăng nhập

```
private void bntDangNhapActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {  
    try {  
        user = txtuser.getText();  
        pass = txtpass.getText();  
        khoa = user + pass;  
        BufferedReader br = null;  
        String fileName = "D:\\\\AES.txt"; //GEN-  
        br = new BufferedReader( new FileReader(fileName));  
        StringBuffer sb = new StringBuffer();  
        char[] ca = new char[5];  
        while (br.ready()) {  
            int len = br.read(ca);  
            sb.append(ca, 0, len);  
        }  
        br.close();  
        //xuat chuoai  
        System.out.println("Khoa la : " + " " + sb);  
        String chuoai = sb.toString();  
        Boolean k=khoa.equals(chuoai);  
        if(k==true)      JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đăng Nhập Thành Công");  
        else  
            JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đăng Nhập Thất bại");  
        txtkhoa.setText(chuoai.getBytes().toString());  
        KeyGenerator keyGen = KeyGenerator.getInstance("AES");  
        keyGen.init(128);  
        secretKey = keyGen.generateKey();  
    } catch (NoSuchAlgorithmException ex) {  
        // Logger.getLogger(FrAES.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);  
    } catch (Exception ex) {}  
    /// Logger.getLogger(FrAES.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);  
}
```

B2.2: Viết hàm xử lý sự kiện đăng ký

```
private void bntDangKyActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {  
    try {  
        // TODO add your handling code here:  
        user = txtuser.getText();  
        pass = txtpass.getText();  
        khoa = user + pass;  
        BufferedWriter bw = null;  
        //ghi van ban da ma hoa  
        String fileName = "D:\\\\AES.txt";  
        //luu van ban  
        String s = txtvanban.getText();  
        bw = new // van ban sau khi ma hoa  
        BufferedWriter(new FileWriter(fileName));  
        // ghi van ban  
        bw.write(khoa);  
        bw.close();  
        JOptionPane.showMessageDialog(null, "Bạn Đã Đăng Ký Thành Công .Vui lòng Đăng nhập lại !!!");  
        txtkhoa.setText(khoa.getBytes().toString());  
    } catch (IOException ex) {  
        Logger.getLogger(FrAES.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);  
    }  
}
```

B2.3: Viết hàm xử lý sự kiện mã hóa

```
private void bntMahoaActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {  
    try {  
        System.out.println(" Sinh khoa: " + secretKey);  
        //thuật toán AES  
        Cipher aesCipher = Cipher.getInstance("AES");  
        // Sinh khoa  
        aesCipher.init(Cipher.ENCRYPT_MODE, secretKey);  
  
        /** Mã hóa văn bản  
        String strData = txtvanban.getText();  
        //convert văn bản sang kiểu byte  
        byte[] byteDataToEncrypt = strData.getBytes();  
        // Gọi phương thức doFinal để mã hóa  
        byteCipherText = aesCipher.doFinal(byteDataToEncrypt);  
        String strCipherText = new BASE64Encoder().encode(byteCipherText);  
        System.out.println("Cipher Text generated using AES is " + strCipherText);  
        txtmahoa.setText(strCipherText);  
    } catch (Exception ex) {  
        System.out.println(" Loi ma hóa: " + ex);  
    }  
}
```

B2.3 Viết hàm xử lý sự kiện giải mã

```
private void bntGiaiMaActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {  
    try {  
        // TODO add your handling code here:  
        // txtvanban.setText(txtmahoa.getText());  
        String cipherText=txtmahoa.getText();  
        txtvanban.setText(cipherText);  
        Cipher aesCipher = Cipher.getInstance("AES");  
        aesCipher.init(Cipher.DECRYPT_MODE, secretKey, aesCipher.getParameters());  
        //String giaima =txtmahoa.getText();  
        // byte[] giaima=cipherText.getBytes();  
        //byteCipherText  
        byte[] byteDecryptedText = aesCipher.doFinal(byteCipherText);  
        String strDecryptedText = new String(byteDecryptedText);  
        System.out.println(" Decrypted Text message is " + strDecryptedText);  
        txtmahoa.setText(strDecryptedText);  
  
    } catch (Exception ex) {  
        System.out.println(" Loi giai Ma: " + ex);  
    }  
}
```

B2.4 Viết hàm xử lý sự kiện ghi File

```

private void bntGhiFileActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    try {

        BufferedWriter bw = null;
        //ghi van ban da ma hoa
        String fileName = "D:\\GhiAES.txt";
        //luu van ban
        String s = txtmahoa.getText();
        bw = new // van ban sau khi ma hoa
        BufferedWriter(new FileWriter(fileName));
        // ghi van ban
        bw.write(s);
        bw.close();
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã ghi file D:\\GhiAES.txt");
    } catch (IOException ex) {
        Logger.getLogger(FraAES.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
    }
}

```

B2.5 Viết hàm xử lý sự kiện mở File

```

private void bntMoFileActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {
    try {

        BufferedReader br = null;

        String fileName = "D:\\GhiAES.txt"; //GEN-
        br = new BufferedReader(new FileReader(fileName));
        StringBuffer sb = new StringBuffer();

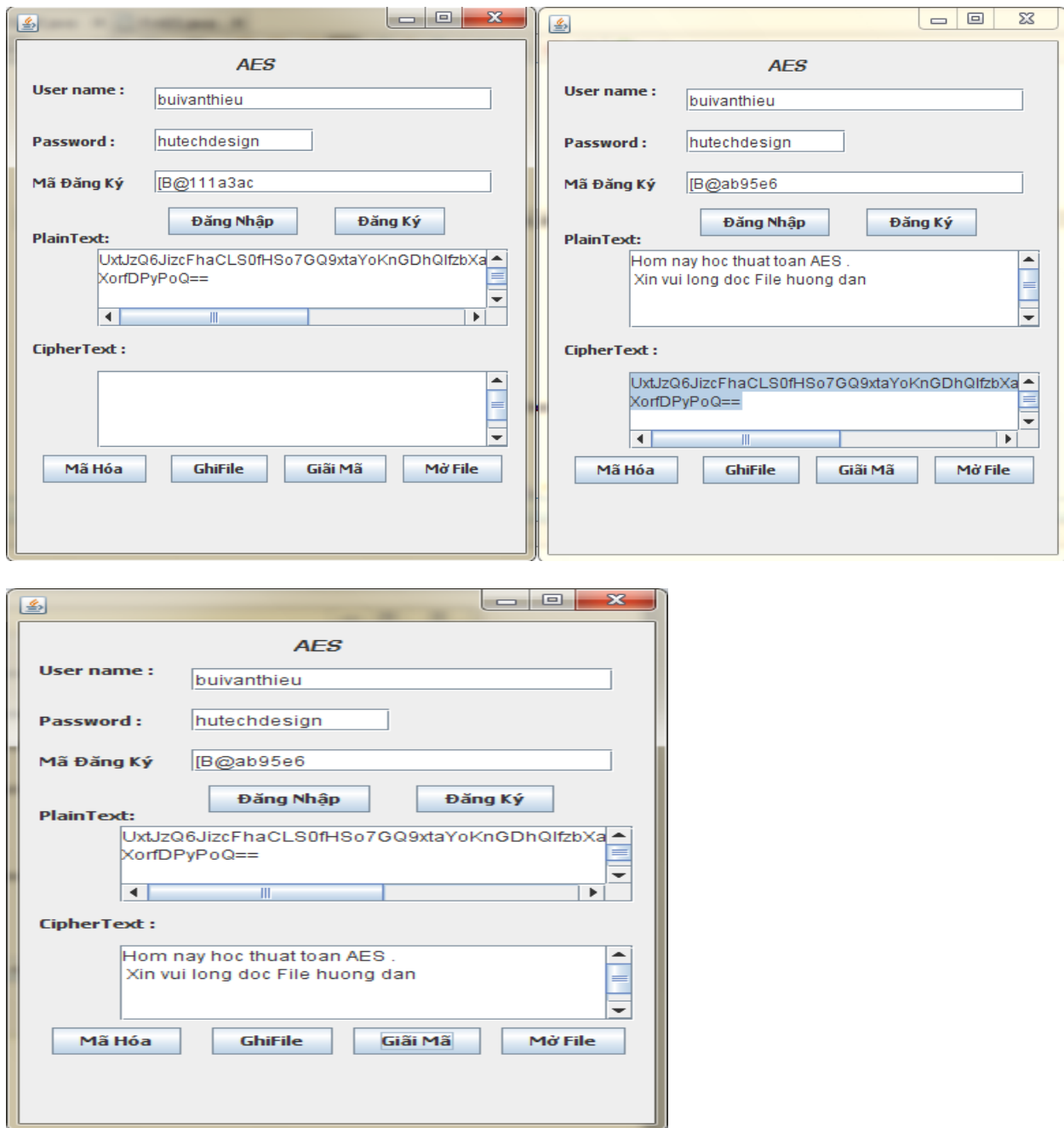
        JOptionPane.showMessageDialog(null, " Đã mở file");
        char[] ca = new char[5];
        while (br.ready()) {
            int len = br.read(ca);
            sb.append(ca, 0, len);
        }
        br.close();
        //xuất chuỗi
        System.out.println("Dữ Liệu là : " + " " + sb);
        String chuỗi = sb.toString();

        txtvanban.setText(chuoi);
        // -----
        bntGiaiMa.enable(true);

    } catch (IOException ex) {
        Logger.getLogger(FraAES.class.getName()).log(Level.SEVERE, null, ex);
    }
}

```

Bước 3: Kiểm Tra

Bài Tập: Viết phần mềm mã hóa văn bản với các thuật toán mã hóa trên.

Chương trình có thể thực hiện các chức năng sau:

Cho phép nhập văn bản vào hệ thống.

Cho phép nhập khóa bảo vệ văn bản.

Cho phép mở File và Ghi File.

Cho phép bên gửi mã hóa dữ liệu và bên nhận mã hóa dữ liệu với khóa K. (sinh viên nghiên cứu viết thêm chức năng..)